

JAARRAPPORT 2015

Antroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH ZEIST

Antroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH ZEIST

Nunspeet, 1 april 2016

Behandeld door: de heer H.J. Dekker
Onze referentie: AD/101450/66/23281

Geacht bestuur,

Tot ons genoegen kunnen wij u hierbij ons rapport aanbieden met betrekking tot uw jaarrekening over 2015.

Van dit rapport maakt - naast de gebruikelijke jaarrekening - deel uit een zogenoemde beoordelingsverklaring (op pagina 8).

Deze verklaring, die door u mag en moet worden opgevat als een externe verklaring bij uw jaarrekening, maakt integraal onderdeel uit van uw jaarrekening.

In het geval u de Balans en/of Exploitatierkening aan derden ter inzage wilt geven, zult u dus het gehele rapport ter inzage moeten geven, zodat derden er kennis van kunnen nemen, dat de beoordelingsverklaring onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Gaarne zijn wij bereid een en ander nog nader mondeling toe te lichten en voor het overige verwijzen wij u naar het bijgaande rapport.

Hoogachtend,
Axis Accountants

A. Pos
Accountant-Administratieconsulent

Bijlage.

Antroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH ZEIST

INHOUDSOPGAVE

	pagina
<u>I ACCOUNTANTSRAPPORT</u>	
Algemeen	4
Analyse resultaat	5
Financiële positie	6
Bestuur en vaststelling jaarrekening	7
Beoordelingsverklaring	8
<u>II JAARREKENING</u>	
Balans per 31 december 2015	10
Exploitatierkening 2015	12
Toelichting algemeen	13
Kasstroomoverzicht	15
<u>III SPECIFICATIES</u>	
Toelichting op de balans	17
Toelichting op de exploitatierkening	22

Antroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH ZEIST

INHOUDSOPGAVE

pagina

IV BIJLAGEN

Toelichting op de exploitatie Motief	29
Toelichting op de bestemmingsreserves	30
Toelichting op de vaksecties Hogeschool	33

I. ACCOUNTANTSRAPPORT

ALGEMEEN

1. Verenigingsactiviteiten

De vereniging is opgericht op 18 november 1923 te 's-Gravenhage. Zij is aangegaan voor onbepaalde tijd.

De vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Utrecht en Omstreken onder nummer 40476182.

De statutaire vestigingsplaats van de vereniging is Zeist.

De vereniging is als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) erkend en geregistreerd met fiscaal nummer 002690640.

De doelstelling is volgens artikel 3 van de statuten:
Het bestuderen, beoefenen, en verbreiden van de antroposofie.

Binnen de vereniging wordt onderscheid gemaakt tussen:

- Primaire activiteiten, zijnde de kosten van de Hogeschool, Bibliotheek, Motief, de leden- en jaarvergaderingen en de bijdragen aan de Allgemeine Anthroposophische Gesellschaft in Dornach; en
- Voorwaardenscheppende activiteiten, zijnde de kosten van het bestuur, de PR en voorlichting, het secretariaat en de huisvesting.
- Ondersteunende activiteiten, zijnde de kosten in het kader van verdieping, vernieuwing en uitbreiding. Deze uitgaven vallen niet in de exploitatie maar worden uit het bestaande vermogen gefinancierd.

ANALYSES

Analyse resultaat

Ter beoordeling van het resultaat geven wij u het navolgende overzicht, uitgedrukt in percentages van de opbrengsten.

	2015		2014	
	€	%	€	%
Opbrengsten	828.311	100,0%	793.085	100,0%
<u>Kosten primaire activiteiten</u>				
Verenigingsactiviteiten	14.277	1,7%	27.198	3,4%
Hogeschool activiteiten	88.824	10,7%	60.956	7,7%
Motief	241.761	29,2%	218.357	27,5%
Website	819	0,1%	801	0,1%
Bibliotheek	64.754	7,8%	61.794	7,8%
Afdracht AAG	263.052	31,8%	234.750	29,6%
	<u>673.487</u>	<u>81,3%</u>	<u>603.856</u>	<u>76,1%</u>
<u>Kosten voorwaardenscheppende activiteiten</u>				
Bestuurskosten	34.076	4,1%	31.617	4,0%
Externe communicatie	-	0,0%	6.781	0,9%
Bureaunkosten	227.891	27,5%	199.951	25,2%
Huisvestingskosten	52.194	6,3%	35.521	4,5%
Onvoorzien	4.282	0,5%	-	0,0%
	<u>318.443</u>	<u>38,4%</u>	<u>273.870</u>	<u>34,6%</u>
	<u>991.930</u>	<u>119,7%</u>	<u>877.726</u>	<u>110,7%</u>
Exploitatieresultaat	<u>163.619-</u>	<u>-19,7%</u>	<u>84.641-</u>	<u>-10,7%</u>
Financieel resultaat	63.562	7,7%	194.755	24,6%
Legaten	88.869	10,7%	199.443	25,1%
Totale resultaat	<u>11.188-</u>	<u>-1,3%</u>	<u>309.557</u>	<u>39,0%</u>

ANALYSES

Financiële positie

	2015		2014	
	€	%	€	%
<u>Vermogensstructuur:</u>				
Vaste activa	2.885.386	86,3%	2.587.818	78,0%
Vlottende activa	459.793	13,7%	731.408	22,0%
Totaal activa	<u>3.345.179</u>	100,0%	<u>3.319.226</u>	100,0%
Eigen vermogen	2.512.649	75,1%	2.639.971	79,5%
Bestemmingsreserves	609.856	18,2%	514.658	15,5%
Bestemmingsreserves werkplan	-	0,0%	6.799	0,2%
Voorzieningen	50.051	1,5%	73.120	2,2%
Kortlopende schulden	172.623	5,2%	84.678	2,6%
Totaal passiva	<u>3.345.179</u>	100,0%	<u>3.319.226</u>	100,0%
<u>Werkkapitaal:</u>				
Vorderingen en overlopende activa	67.019		42.901	
Liquide middelen	392.774		688.507	
	<u>459.793</u>		<u>731.408</u>	
Af:				
Kortlopende schulden	172.623-		84.678-	
	<u>287.170</u>		<u>646.730</u>	
			€	
Werkkapitaal per 31 december 2014			646.730	
Werkkapitaal per 31 december 2015			287.170	
Afname werkkapitaal			<u><u>359.560</u></u>	

BESTUUR EN VASTSTELLING JAARREKENING

1. Samenstelling bestuur

Dhr. J.G. Sijmons	voorzitter
Dhr. A. Reigersman	secretaris
Dhr. P.W. Blomaard	penningmeester
Dhr. E.F. ten Cate	lid
Dhr. S. Jordan	lid
Mw. C.M.E. van Lookeren Campagne	lid
Dhr. A.W. van der Meij	lid
Mw. F. van Nuffelen-Bruins	lid

De jaarrekening 2015 is door het bestuur vastgesteld in haar vergadering, gehouden op 2 maart 2016.

Dhr. J.G. Sijmons
voorzitter

Dhr. A. Reigersman
secretaris

Dhr. P.W. Blomaard
penningmeester

Dhr. E.F. ten Cate
lid

Dhr. S. Jordan
lid

Mw. C.M.E. van Lookeren Campagne
lid

Dhr. A.W. van der Meij
lid

Mw. F. van Nuffelen-Bruins
lid

De jaarrekening 2014 is door de leden goedgekeurd in de Algemene Ledenvergadering d.d. 9 mei 2015.

Aan: Antroposofische Vereniging in Nederland

BEOORDELINGSVERKLARING

Opdracht

Wij hebben de in dit verslag (op pagina 9 tot en met 27) opgenomen jaarrekening 2015 van Antroposofische Vereniging in Nederland te Zeist beoordeeld.

De jaarrekening is opgemaakt onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de vereniging. Het is onze verantwoordelijkheid een beoordelingsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder Standaard 2400 "Opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten". De in dit kader uitgevoerde werkzaamheden bestonden in hoofdzaak uit het inwinnen van inlichtingen bij functionarissen van de entiteit en het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de financiële gegevens. Door de aard en de omvang van onze werkzaamheden kunnen deze slechts resulteren in een beperkte mate van zekerheid omtrent de getrouwheid van de jaarrekening. Deze mate van zekerheid is lager dan die welke aan een controleverklaring kan worden ontleend.

Bevestiging

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de jaarrekening geen getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Antroposofische Vereniging in Nederland per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaglegging.

Nunspeet, 1 april 2016

Axis Accountants

A. Pos
Accountant Administratieconsulent

II JAARREKENING

BALANS PER

	31 december 2015		31 december 2014	
	€	€	€	€
<u>ACTIVA</u>				
<u>Vaste activa</u>				
Materiële vaste activa	45.700		53.000	
Financiële vaste activa	2.839.686		2.534.818	
		<u>2.885.386</u>		<u>2.587.818</u>
<u>Vlottende activa</u>				
Vorderingen en overlopende activa	67.019		42.901	
Liquide middelen	392.774		688.507	
		<u>459.793</u>		<u>731.408</u>
		<u><u>3.345.179</u></u>		<u><u>3.319.226</u></u>

Antroposofische Vereniging in Nederland

31 DECEMBER 2015

	31 december 2015		31 december 2014	
	€	€	€	€
<u>PASSIVA</u>				
<u>Eigen vermogen</u>				
Algemene reserve	2.512.649		2.639.971	
		2.512.649		2.639.971
Bestemmingsreserves	609.856		514.658	
Bestemmingsreserves werkplan	-		6.799	
		609.856		521.457
		3.122.505		3.161.428
<u>Voorzieningen</u>		50.051		73.120
<u>Kortlopende schulden</u>		172.623		84.678
		3.345.179		3.319.226

EXPLOITATIEREKENING 2015

	2015		Begroting 2015		2014	
	€	€	€	€	€	€
Opbrengsten		828.311		773.800		793.085
Exploitatiekosten						
Verenigingsactiviteiten	14.277		16.750		27.198	
Hogeschool activiteiten	88.824		77.475		60.956	
Motief	241.761		218.000		218.357	
Website	819		-		801	
Bibliotheek	64.754		62.750		61.794	
Afdracht AAG	263.052		234.750		234.750	
Kosten voorwaardenscheppende activiteiten	318.443		338.150		273.870	
		991.930-		947.875-		877.726-
Exploitatieresultaat		163.619-		174.075-		84.641-
Financieel resultaat	63.562		-		194.755	
Legaten	88.869		-		199.443	
		152.431		-		394.198
Totale resultaat		11.188-		174.075-		309.557

TOELICHTING ALGEMEEN

Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen

De jaarrekening is conform fiscale/commerciële waarderingsgrondslagen en met inachtneming van de in Titel 9 van Boek 2 BW opgenomen voorschriften opgesteld. Alle in de jaarrekening vermelde bedragen luiden in euro's. Het regime voor verslaggeving voor kleine rechtspersonen is toegepast.

Daar waar nodig geacht zijn de vergelijkende cijfers 2014 voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Grondslagen van waardering van de balans

Materiële vaste activa

Onroerende zaken en het boekenbezit zijn gewaardeerd als Pro Memorie post (P.M.).

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de daarover berekende afschrijving.

De afschrijvingen geschieden naar tijdsgelang en worden berekend door middel van een vast percentage van de verkrijgingsprijs minus eventuele restwaarde. Het percentage is gebaseerd op de geschatte economische levensduur.

Financiële vaste activa

Beleggingen (effecten) zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde. De effectenportefeuille werd in 2015 door Triodos Bank Private Banking beheerd. In 2014 is uit een legaat een effectenportefeuille bij NPEX ontvangen. Deze effecten zijn niet tot zeer moeilijk te verhandelen en zijn in de jaarrekening als Pro Memorie post gewaardeerd.

Waardering van onder de financiële vaste activa opgenomen vorderingen geschiedt tegen nominale waarde, zo nodig onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Vlottende activa

De vorderingen en overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, zo nodig onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Overige activa worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

TOELICHTING ALGEMEEN

Eigen vermogen

De algemene reserve bestaat uit het gecumuleerde exploitatiesaldo van de Vereniging. Er worden op grond van bestuursbesluiten bedragen onttrokken ten behoeve van activiteiten.

Aan de bestemmingsreserves worden bedragen uit de vrije reserves toegevoegd, welke op grond van een bestuursbesluit zijn vastgesteld.

Voorzieningen

De voorziening groot onderhoud wordt gewaardeerd op basis van de te verwachten kosten voor groot onderhoud aan de onroerende zaken, waarvoor een langetermijn onderhoudsplan is opgesteld.

De voorziening voor vruchtgebruik is getroffen voor toezeggingen die door de vereniging zijn aangegaan. De voorziening is gewaardeerd op actuariële, berekende waarderingsgrondslagen.

De pensioenvoorziening voor oud medewerkers is gewaardeerd op nominale waarde.

Schulden

Schulden en overlopende passiva zijn, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De niet in de balans opgenomen verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen van de exploitatierekening

Ten aanzien van het bepalen van het resultaat geldt dat:

- Opbrengsten zijn verantwoord in het jaar, waarin zij zijn gerealiseerd;
- Ontvangen legaten zijn verantwoord op basis van kasstelsel, onder aftrek van eventueel aan de legaten verbonden kosten en verplichtingen;
- Kosten zijn ten laste van het resultaat gebracht, zodra zij voorzienbaar zijn.
- Kosten van verbouwingen van onroerende zaken komen ten laste van het resultaat in het jaar waarin zij gemaakt zijn.

Werknemersbestand

Ultimo het boekjaar waren 11 (2014: 8) werknemers in dienst. De gedurende het boekjaar werkzame personen omvatten 4,8 FTE's (2014: 3,6 FTE's).

KASSTROOMOVERZICHT

	2015		2014	
	€	€	€	€
<u>Operationele activiteiten</u>				
Exploitatieresultaat		163.619-		84.641-
Afschrijvingen	17.278		17.268	
		17.278		17.268
<i>Veranderingen in het werkkapitaal</i>				
Toename debiteuren	1.068-		2.436	
Toename overige vorderingen	23.050-		9.250	
Toename crediteuren	22.351		13.012-	
Toename overige schulden	65.594		27.113	
		63.827		25.787
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>		82.514-		41.586-
Mutatie Algemene reserve	116.134-		76.946-	
Mutaties bestemmingsreserve	95.198		20.747	
Mutaties werkplan	6.799-		825	
Financieel resultaat	63.562		194.755	
Legaten	88.869		199.443	
		124.696		338.824
Kasstroom uit operationele activiteiten		42.182		297.238
<u>Investeringsactiviteiten</u>				
Investeringen in materiële vaste activa		9.978		23.168
Investeringen in financiële vaste activa		304.868		240.184
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		314.846-		263.352-
<u>Financieringsactiviteiten</u>				
Afname voorzieningen		23.069-		774
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		23.069-		774
Mutatie liquide middelen		295.733-		34.660

III SPECIFICATIES

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
<u>ACTIVA</u>		
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
<u>Onroerende zaken</u>		
Boekwaarde	<u>P.M.</u>	<u>P.M.</u>
De onroerende zaak betreft het pand aan de Boslaan 15 te Zeist. Het pand is in 1995 gekocht. De waarde bedraagt € 782.000,- (WOZ, peildatum 1 januari 2015).		
<u>Inventaris en computers</u>		
Boekwaarde per 1 januari	53.000	47.100
Investeringen	9.978	23.168
Afschrijving	17.278-	17.268-
Boekwaarde per 31 december	<u>45.700</u>	<u>53.000</u>
<u>Boekenbezit</u>		
Boekwaarde	<u>P.M.</u>	<u>P.M.</u>
De boeken bevinden zich in de bibliotheek in Den Haag. De kosten van aanschaf worden jaarlijks ten laste van het resultaat gebracht.		
Totaal materiële vaste activa	<u>45.700</u>	<u>53.000</u>

De afschrijvingspercentages gehanteerd voor de materiële vaste activa variëren van 0% tot 20%.

Een nadere specificatie van de materiële vaste activa bevindt zich in ons dossier.

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Financiële vaste activa		
<u>Effectenportefeuille</u>	<u>2.816.997</u>	<u>2.512.129</u>
<u>Leningen u/g</u>		
Stand per 1 januari	22.689	24.569
Aflossingen	-	1.880-
Stand per 31 december	<u>22.689</u>	<u>22.689</u>
Totaal financiële vaste activa	<u>2.839.686</u>	<u>2.534.818</u>
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa		
<u>Debiteuren</u>		
Nog te verwachten contributiegelden	41.409	37.679
Nog te verwachten opbrengsten uit abonnementen	39	395
	<u>41.448</u>	<u>38.074</u>
Af: voorziening dubieuze debiteuren	26.240-	23.934-
	<u>15.208</u>	<u>14.140</u>

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
<u>Overige vorderingen</u>		
Nog te ontvangen bedragen	2.425	4.838
Dividendbelasting	212	208
Vooruitbetaalde bedragen	44.826	19.069
Overlopende activa	4.348	4.646
	<u>51.811</u>	<u>28.761</u>
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u><u>67.019</u></u>	<u><u>42.901</u></u>
Liquide middelen		
Kassen	3.364	2.324
NL28 TRIO 0212 1752 97 - Exploitatie	16.566	42.923
NL42 TRIO 0212 4792 37 - Internetsparen	172.794	425.000
NL49 TRIO 0197 7423 86 - Motief	595	3.932
NL25 TRIO 0197 7706 57 - Bibliotheek	520	820
NL07 TRIO 0391 0612 32 - Conferenties	4.620	-
NL38 INGB 0000 4748 30 - Ledenbijdragen	4.061	30.041
NL98 INGB 0001 2251 12 - Motief (opgeheven)	-	143
NL11 INGB 0000 0097 16 - Conferenties	724	1.806
NL91 ABNA 0247 6254 69 - Effectenrekening	186.049	178.336
CH68 0839 2000 0040 0283 0 - FG Bank	3.481	3.182
	<u>392.774</u>	<u>688.507</u>
Totaal vlottende activa	<u><u>459.793</u></u>	<u><u>731.408</u></u>

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
<u>PASSIVA</u>		
<u>Eigen vermogen</u>		
<u>Algemene reserve</u>		
Stand per 1 januari, inclusief ontvangen legaten	2.639.971	2.407.360
Resultaat 2014 / 2013 t.b.v. Medische Sectie	1.434	8.743-
<u>Mutaties</u>		
Mutaties bestemmingsreserves *	106.770-	56.778-
Bijdrage werkplan 2015/2014 **	10.500-	91.500-
Vrijval i.v.m. einde werkplan 2014 **	298-	80.075
Resultaat boekjaar	11.188-	309.557
Stand per 31 december	<u>2.512.649</u>	<u>2.639.971</u>
* Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 30 en 31.		
** Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 32.		
<u>Bestemmingsreserves</u>		
Stand per 31 december *	<u>609.856</u>	<u>514.658</u>
* Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 30 en 31.		
<u>Bestemmingsreserves werkplan</u>		
Stand per 31 december *	<u>-</u>	<u>6.799</u>
* Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 32.		
Totaal eigen vermogen	<u>3.122.505</u>	<u>3.161.428</u>

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
<u>Voorzieningen</u>		
<u>Onderhoudsvoorziening Boslaan</u>		
Stand per 1 januari	44.495	38.619
Dotatie	17.000	17.000
Onttrekkingen	37.989-	11.124-
Stand per 31 december	<u>23.506</u>	<u>44.495</u>
<u>Voorziening vruchtgebruik uit legaten</u>		
Stand per 1 januari	28.625	30.795
Uitkeringen	7.889-	7.889-
Dotatie voorziening	5.809	5.719
Stand per 31 december	<u>26.545</u>	<u>28.625</u>
Totaal voorzieningen	<u>50.051</u>	<u>73.120</u>
<u>Kortlopende schulden</u>		
Crediteuren	22.843	492
Allgemeine Anthroposophische Gesellschaft	40.547	975
Vooruitontvangen bedragen	12.242	12.146
Loonheffing	12.804	8.453
Omzetbelasting	2.641	4.036
Overige schulden	81.546	58.576
Totaal kortlopende schulden	<u>172.623</u>	<u>84.678</u>

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

	<u>Werkelijk 2015</u>	<u>Begroting 2015</u>	<u>Werkelijk 2014</u>
	€		€
Opbrengsten			
Ledenbijdragen	671.547	675.000	668.330
Opbrengsten Motief *	110.162	98.000	98.179
Opbrengsten Hogeschool activiteiten **	43.291	-	22.879
Opbrengsten bibliotheek	914	800	989
Giften	2.089	-	2.031
Overige opbrengsten	308	-	677
	<u>828.311</u>	<u>773.800</u>	<u>793.085</u>

* Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 29.

** Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 33.

Kosten primaire activiteiten

Verenigingsactiviteiten

Themadagen en vieringen	3.553	5.000	890
Ledenvergaderingen	10.724	8.500	18.100
Reis- en verblijfkosten klassenlezers	-	-	6.745
Overige kosten	-	3.250	1.463
	<u>14.277</u>	<u>16.750</u>	<u>27.198</u>

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

	Werkelijk 2015 €	Begroting 2015	Werkelijk 2014 €
Hogeschool activiteiten *			
Algemene sectie	13.689	15.250	416
Pedagogische sectie	4.244	12.000	7.430
Natuurwetenschappelijke sectie	9.582	9.500	7.155
Landbouw sectie	3.907	5.350	4.281
Medische sectie	22.657	3.100	21.339
Sociaal wetenschappelijke sectie	2.577	100	1.417
Sectie woord, muziek en eurutmie	9.446	6.750	4.225
Sectie beeldende kunsten	14.252	13.425	11.838
Sectie jeugd	-	100	10
Sectie letteren en cultuur	1.131	1.775	41
Mathematisch astronomische sectie	7.339	10.125	2.804
	88.824	77.475	60.956

* Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 33.

Motief			
Loonkosten	49.858	62.500	18.157
Kosten redactie/bladmanager	17.587	-	32.616
Ziekteverzuimverzekering/Arbodienst	1.784	1.250	761
Pensioenlasten	5.473	4.000	1.563
Freelancers	11.388	12.000	27.695
Reiskosten	3.860	4.000	5.656
Illustraties	762	1.500	1.791
Opmaakkosten	25.210	24.500	26.380
Drukkosten	56.705	50.000	55.113
Directe kosten	19.690	18.500	17.627
Verzendkosten	29.948	30.000	30.160
Promotiekosten	545	2.500	-
Porti- en kopieerkosten	1.586	1.500	2.114
Overige kosten	500	3.250	2.461
Afschrijvingskosten	2.600	2.500	2.705
-/- voorbelasting BTW	1.535-	-	1.442-
Aandeel kosten externe communicatie in speciale uitgave Motief	-	-	5.000-
Opzet Antroposofie Magazine	15.800	-	-
	241.761	218.000	218.357

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

	<u>Werkelijk 2015</u>	<u>Begroting 2015</u>	<u>Werkelijk 2014</u>
	<u>€</u>		<u>€</u>
Website			
Hosting website	786	-	-
Exploitatie website	33	-	801
	<u>819</u>	<u>-</u>	<u>801</u>
Bibliotheek			
Loonkosten	37.290	36.250	36.503
Pensioenlasten	5.153	5.000	5.072
Reiskosten medewerkers	1.687	1.500	-
Vrijwilligers	2.373	1.000	1.142
Ziekteverzuimverzekering/Arbodienst	1.057	1.250	1.236
Afschrijvingskosten	2.800	3.200	3.847
Aankoop boeken	4.331	5.000	5.002
Kantoorbenodigdheden	869	800	529
Overige kosten	10.693	8.750	9.367
-/- voorbelasting BTW	1.499-	-	904-
	<u>64.754</u>	<u>62.750</u>	<u>61.794</u>
Afdracht AAG			
Afdracht boekjaar	263.052	234.750	234.750
	<u>263.052</u>	<u>234.750</u>	<u>234.750</u>
Totaal kosten primaire activiteiten	<u>673.487</u>	<u>609.725</u>	<u>603.856</u>

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

	<u>Werkelijk 2015</u>	<u>Begroting 2015</u>	<u>Werkelijk 2014</u>
	€		€
<u>Kosten voorwaardenscheppende activiteiten</u>			
<u>Bestuurskosten</u>			
Advieskosten	10.320	7.500	-
Reis- en verblijfkosten	17.107	20.100	17.499
Kosten secretaris generaal	389	750	7.977
Telefoon- en computerkosten	-	800	525
Vergaderkosten	1.937	1.500	1.761
Buitenlandse bezoeken	-	1.500	-
Overige bestuurskosten	4.323	3.500	3.855
	<u>34.076</u>	<u>35.650</u>	<u>31.617</u>
 <u>Externe communicatie</u>			
Honoraria voorlichter	-	7.500	-
Website	-	1.000	-
Overige kosten	-	1.000	6.781
	<u>-</u>	<u>9.500</u>	<u>6.781</u>

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

	Werkelijk 2015 €	Begroting 2015	Werkelijk 2014 €
<u>Bureaunkosten</u>			
Loonkosten	129.393	130.500	126.372
Uitkering ziekengeld	195-	-	3.292-
Pensioenlasten	18.163	21.000	12.125
Ziekteverzuimverzekering/Arbodienst	3.765	3.500	3.201
Reis- en verblijfkosten	8.144	7.500	7.879
Vrijwilligers	475	1.000	735
Scholingskosten	-	2.000	600
Overige personeelskosten	3.775	2.000	1.148
Accountantskosten	4.500	4.500	4.503
Kosten administratiekantoor inclusief salarisadministratie	13.827	10.500	9.953
Telefoonkosten	2.484	2.750	2.694
Kantoorbenodigdheden en drukwerk	3.775	4.000	2.478
Kopieerkosten	335	500	704
Portikosten	2.265	2.500	2.606
Kosten automatisering	16.670	8.500	9.700
Afschrijvingskosten	11.878	18.000	10.716
Overige kosten secretariaat	8.637	8.000	7.829
	<u>227.891</u>	<u>226.750</u>	<u>199.951</u>
<u>Huisvestingskosten</u>			
Dotatie onderhoudsvoorziening	17.000	17.000	17.000
Tuinonderhoud	5.141	4.000	2.930
Klein onderhoud	2.490	1.500	933
Belastingen	3.273	3.250	3.152
Assurantiën	1.780	1.500	1.420
Schoonmaakkosten	6.037	5.500	5.260
Energiekosten	3.831	6.000	3.545
Overige huisvestingskosten	2.288	2.500	1.281
Verbouwingskosten Boslaan	15.122	15.000	-
Aanpassing inhuizing voor gebruikers	2.486	-	-
Gebruikersvergoeding vergaderruimte	630-	-	-
Bijdrage huisvesting gebruikers	6.029-	-	-
Bijdrage huisvestingslasten gebruikers	595-	-	-
	<u>52.194</u>	<u>56.250</u>	<u>35.521</u>

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

	<u>Werkelijk 2015</u>	<u>Begroting 2015</u>	<u>Werkelijk 2014</u>
	€		€
<u>Onvoorzien</u>			
Onvoorzienne kosten	4.282	10.000	-
	<u>4.282</u>	<u>10.000</u>	<u>-</u>
Totaal voorwaardenscheppende activiteiten	<u>318.443</u>	<u>338.150</u>	<u>273.870</u>
Financieel resultaat			
Resultaat beleggingen	63.562	-	194.755
Totaal resultaat effecten	<u>63.562</u>	<u>-</u>	<u>194.755</u>
Legaten			
Ontvangen legaten	88.869	-	199.443
Totaal ontvangen legaten	<u>88.869</u>	<u>-</u>	<u>199.443</u>

IV BIJLAGEN

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIE MOTIEF

	<u>Werkelijk 2015</u>	<u>Begroting 2015</u>	<u>Werkelijk 2014</u>
	€	€	€
Opbrengsten			
Abonnementen	28.552	28.000	27.983
Advertentieopbrengsten	76.721	55.000	69.868
Overige opbrengsten	4.889	-	328
	<u>110.162</u>	<u>83.000</u>	<u>98.179</u>

TOELICHTING OP DE BESTEMMINGSRESERVES

Bestemmingsreserves Hogeschool

	Stand per 1 januari	Externe inkomsten	Bestedingen	Mutatatie Algemene Reserve	Stand per 31 december
Algemene Sectie Cursuswerk	10.266	6.131	-	-	16.397
Algemene Sectie Jongerenwerk	1.234	-	47-	-	1.187
Medische Sectie Onderzoek	23.273	-	-	-	23.273
Medische Sectie Cursuswerk	31.073	400	-	1.434-	30.039
Medische Sectie Lectoraat Leiden (Subsidie 2015-2018)	24.000	-	6.000-	-	18.000
Sectie Landbouw, Legaat Fledderus (inclusief antroposofische geneeskunde)	55.500	-	-	-	55.500
Pedagogische Sectie	3.973	582	-	-	4.555
Natuurwetenschappelijke Sectie	-	1.369	-	-	1.369
Sectie Woord, Muziek en Euritmie	2.500	-	-	-	2.500
Sectie Sociale Wetenschap	870	50	-	-	920
Project 2016: Onder- en Boven-Natuur (uit legaat Zuurbier)	25.000	-	-	-	25.000
Project 2016: Ontwikkeling Goetheanum	-	-	-	15.000	15.000
Project 2016: Netwerkvorming jongeren	-	-	-	15.000	15.000
Totaal bestemmingsreserves Hogeschool	177.689	8.532	6.047-	28.566	208.740

TOELICHTING OP DE BESTEMMINGSRESERVES

	Stand per 1 januari	Externe inkomsten	Bestedingen	Mutatie Algemene Reserve	Stand per 31 december
Overige bestemmingsreserves					
Bibliotheek Den Haag	4.208	-	-	-	4.208
Legaat mw. Bos- van Rugge t.b.v. Ontmoetingscultuur	48.596	-	2.904-	-	45.692
Legaat mw. Bos- van Rugge t.b.v. Dornach "Ontmoetingscultuur "	29.941	-	2.904-	-	27.037
Subsidie onderzoek archief	4.224	-	45-	-	4.179
Fusie Hogeschool Helicon/Leiden	250.000	-	-	-	250.000
Subsidie bestedingsruimte 2015*	-	-	6.770-	6.770	-
Project 2016: Antroposofie in Dialoog en Huis in Beweging	-	-	-	55.000	55.000
Project 2016: Infrastructuur/ICT	-	-	-	15.000	15.000
Totaal overige bestemmingsreserves	336.969	-	12.623-	76.770	401.116

* Er is over 2015 een bestedingsruimte van € 20.000,- begroot.

Totaal bestemmingsreserves 514.658 8.532 18.670- 105.336 609.856

TOELICHTING OP DE BESTEMMINGSERVES

	Stand per 1 januari	Bijdrage uit werkplan 2015 / exploitatie	Externe inkomsten	Bestedingen	Overschot / tekort	Stand per 31 december
Werkplan 2015						
Conferentie weg van de Klassenuren	5.974	-	5.595	11.569-	-	-
Grondsteenconferentie 2014	325	-	-	325-	-	-
Grondsteenconferentie 2015	-	1.500	7.886	9.386-	-	-
Doorontwikkelen website	-	5.000	-	4.598-	402-	-
Beschikbaar jongenwerk	500	-	-	-	500-	-
Jeugddag	-	1.000	-	-	1.000-	-
Bijeenkomst rond Prokofieff	-	2.000	1.480	6.680-	3.200	-
Internationale projecten	-	1.000	-	-	1.000-	-
Totaal werkplan	6.799	10.500	14.961	32.558-	298	-

TOELICHTING OP DE VAKSECTIES HOGESCHOOL

	<u>Werkelijk 2015</u>	<u>Werkelijk 2014</u>
	€	€
Algemene Sectie		
Opbrengsten	2.625	-
Kosten	13.689	416
	<u>11.064-</u>	<u>416-</u>
Pedagogische sectie		
Opbrengsten	1.838	2.090
Kosten	4.244	7.430
	<u>2.406-</u>	<u>5.340-</u>
Natuurwetenschappelijke Sectie		
Opbrengsten	-	834
Kosten	9.582	7.155
	<u>9.582-</u>	<u>6.321-</u>
Landbouw sectie		
Opbrengsten	480	-
Kosten	3.907	4.281
	<u>3.427-</u>	<u>4.281-</u>

TOELICHTING OP DE VAKSECTIES HOGESCHOOL

	Werkelijk 2015 €	Werkelijk 2014 €
Medische sectie		
Opbrengsten Medische Conferentie	18.576	18.155
Bijdrage NVCAG 2014	45	-
Bijdrage NVCAG 2015	52	-
Bijdrage NVAF 2014	533	-
Bijdrage NVAF 2015	604	-
Bijdrage NVKT 2014	3.334	-
Bijdrage NVKT 2015	3.335	-
Bijdrage NVET 2014	195	-
Bijdrage NVET 2015	195	-
Bijdrage SAMPO 2014	97	-
Bijdrage SAMPO 2015	98	-
Bijdrage NVDA 2014	71	-
Bijdrage NVDA 2015	52	-
Bijdrage NVAP 2014	190	-
Bijdrage NVAP 2015	149	-
Bijdrage NVAA 2014	1.274	-
Bijdrage NVAA 2015	1.274	-
Verplegenden en Verzorgenden Nederland 2015	800	-
Overige opbrengsten	-	1.750
Opbrengsten	30.874	19.905
Kosten	22.657	21.339
	* 8.217	1.434-
 Sociaal wetenschappelijke sectie		
Opbrengsten	-	50
Kosten	2.577	1.417
	2.577-	1.367-
 Sectie woord, muziek en euritmie		
Opbrengsten	2.565	-
Kosten	9.446	4.225
	6.881-	4.225-

* Het tekort over 2014 is in 2015 overgeboekt naar de bestemmingsreserve. Het overschot over 2015 zal in 2016 worden overgeboekt naar de bestemmingsreserve.

TOELICHTING OP DE VAKSECTIES HOGESCHOOL

	Werkelijk 2015 €	Werkelijk 2014 €
Sectie beeldende kunsten		
Opbrengsten	1.509	-
Kosten	14.252	11.838
	<u>12.743-</u>	<u>11.838-</u>
Sectie jeugd		
Opbrengsten	-	-
Kosten	-	10
	<u>-</u>	<u>10-</u>
Sectie Letteren en cultuurwetenschappen		
Opbrengsten	1.000	-
Kosten	1.131	41
	<u>131-</u>	<u>41-</u>
Sectie voor Wis- en Sterrenkunde		
Opbrengsten	2.400	-
Kosten	7.339	2.804
	<u>4.939-</u>	<u>2.804-</u>
Exploitatie resultaat Hogeschool	<u>45.533-</u>	<u>38.077-</u>
<u>Resumé</u>		
Totaal opbrengsten	43.291	22.879
Totaal kosten	88.824	60.956
Totale exploitatie Hogeschool activiteiten	<u>45.533-</u>	<u>38.077-</u>